Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը հատկացված բյուջետային միջոցների օգտագործման վերաբերյալ

Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) ստեղծվել է ՀՀ կառավարության 23.06.2016 թիվ 646-Ն որոշմամբ, որով հաստատվել է նրա կանոնադրությունը և հատկացվել է 103,500.0 հազ. դրամ՝ կանոնադրական հիմնախնդիրների իրականացմանն աջակցելու նպատակով:

ՀՀ կառավարության 13.07.2016 թիվ 1307-Ն որոշմամբ որպես աջակցություն (բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման «Նվիրատվություններ այլ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին» հոդվածով) Հիմնադրամին հատկացվել է 108,250.0 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 15.06.2017 թիվ 671-Ն որոշմամբ նախատեսվել է Հիմնադրամին հատկացնել 144,031.0 հազ. դրամի դրամաշնորհ, որից փաստացի հատկացվել է 94,031.1 հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ 2016-2017 թթ. ընթացքում Հիմնադրամի հաշվին մուտքագրվել է 348,821.1 հազ. դրամի միջոցներ՝ ներառյալ 43,039.9 հազ. դրամի այլ դրամաշնորհներ և մուտքերը:

Գործառույթների իրականացման ուղղությամբ Հիմնադրամի 2017 թ. հուլիսի 31-ի դրությամբ կատարած աշխատանքների դիտարկմամբ պարզվել է հետևյալը՝

- ***Խաղողագործության և գինեգործության զարգացման բնագավառ***

Հիմնադրամի կողմից կանոնադրությամբ սահմանված գործառույթների դիտարկմամբ պարզվել է, որ դրանց մեծ մասը դուրս է մնացել իրականացվող աշխատանքների շրջանակներից: Մասնավորապես, համաձայն Հիմնադրամի կողմից ներկայացված տեղեկատվության՝ կանոնադրության 1-ից 5-րդ, 7-ից 11-րդ, 14-րդ և 15-րդ, 17-ից 20-րդ և 22-րդ կետերով միջոցառումներ չեն իրականացվել, իսկ նախատեսված գործառույթների շրջանակներում փաստացի

իրականացված աշխատանքների կատարման մասին ներկայացվել են դրանց վերաբերյալ պատկերացումները և տեսլականը (հավելված 1):

Վերոնշյալ կետերով կանոնադրությամբ ընդունված գործառույթները նպատակ են հետապնդել Հայաստանում հատկապես գինեմետ խաղողագործության զարգացմանը, որին հասնելու համար անհրաժեշտ միջոցառումների ցանկում նշվել են գինու արտադրության համար ներուժ ունեցող՝ տեղական և միջազգային ճանաչում ստացած խաղողի սորտերի ընտրությանը և բազմացմանն աջակցելը, այգետարածքների մշակման, խաղողահումքի որակի բարելավման միջոցառումներին մասնակցելը, արտադրող-խաղողագործ քաղաքակիրթ հարաբերությունների ձևավորմանը, գյուղացիական փոքր տնտեսությունների և մթերող կազմակերպությունների միջև երկարաժամկետ պայմանագրային փոխհարաբերություններին աջակցելը և այլն: Գինեգործության զարգացման բնագավառի գործառույթները վերաբերում են գինեգործական կազմակերպություններին աջակցելուն, համաշխարհային շուկաներում նրանց մրցունակությունը բարձրացնելուն, գինեգործության մարքեթինգային և գովազդային գործունեություն իրականացնելուն, գինու զբոսաշրջության զարգացմանն աջակցելուն, հայկական գինիների մասին հանրայնացմանն ու իրազեկմանը և այլն:

Հիմնադրամի կողմից կանոնադրության 23 գործառույթներից 14-ի իրականացումը չի ապահովվել, իսկ գործառույթների գերակշռող մասը հստակ չէ, ինչը հնարավորություն չի ընձեռում գնահատելու նաև մնացած գործառույթների իրականացման արդյունավետությունը

Այսպիսով՝ Հիմնադրամի կողմից կանոնադրության 23 գործառույթներից 14-ի իրականացումը չի ապահովվել, իսկ գործառույթների գերակշռող մասը հստակ չէ (աջակցել, մասնակցել, խթանել, նպաստել և այլն), ինչը հնարավորություն չի ընձեռում գնահատելու նաև մնացած գործառույթների իրականացման արդյունավետությունը:

Համաձայն Հիմնադրամի կողմից ներկայացված տեղեկատվության՝ դիտարկումից հետո մինչև 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ն իրականացվել են կանոնադրությամբ նախատեսված՝ դեռևս չիրականացված որոշ գործառույթներ: Մասնավորապես, աշխատանքներ են կատարվել կանոնադրության Հավելված 1-ի 1-ին, 3-րդ, 5-րդ, 9-րդ և այլն կետերով նախատեսված գործառույթների իրականացման ուղղությամբ, որոնց գնահատումը հնարավոր է կատարել լրացուցիչ վերահսկողության արդյունքում:

➢ ***Հիմնադրամի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը***

Համաձայն ներկայացված տեղեկատվության՝ 31.12.2017 թ. դրությամբ Հիմնադրամի մուտքերը կազմել են 348,821.1 հազ. դրամ՝ ներառյալ արտարժույթով և այլ մուտքերը: Նույն ժամանակահատվածում ծախսերը կազմել են 332,168.8 հազ. դրամ (Հավելվածներ 2 և 3):

Համաձայն ներկայացված տեղեկատվության՝ ըստ առանձին ուղղությունների ծախսերը ներկայացված են ստորև.

հազ. դրամ

Ծախսերի բնույթը	Կատարված ծախսը
Աշխատավարձ (առանց եկամտահարկի և սոց. վճարների)	[redacted]
Ծառայությունների ձեռք բերում	29,331.7
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում (այդ թվում՝ 15,000,0 հազ. դրամով մեկ ավտոմեքենա)	[redacted]
Ծրագրային ծախսեր (հայկական գինիների ներկայացում)	176,970.7
Այլ ծախսեր (ներառյալ հարկերը, տուրքերը և այլ վճարները)	[redacted]

Աղյուսակում արտացոլված ցուցանիշները ցույց են տվել, որ ընդհանուր ծախսերի կազմում ամենաբարձր տեսակարար կշիռը՝ 53.3 %-ը կամ 176,970.7 հազ. դրամը կազմել են Մունդուս գինու մրցանակաբաշխության, Prodexpo, Prowin և ProwinChina գինու ցուցահանդեսներին մասնակցությանն ու բլոգերների այցերի կազմակերպմանն ուղղված գումարները, որոնք առաջնային են համարվել Հիմնադրամի գործունեության ընթացքում:

Հիմնադրամի հաստիքացուցակում առկա է 12 հաստիք, որից խաղողագործության բնագավառի մասնագետները երեքն են:

Հիմնադրամը չի զբաղվել կանոնադրությամբ սահմանված՝ Հայաստանի տարածքում աճեցվող խաղողի սորտերի գույքագրմամբ

Մասնավորապես, դիտարկմամբ ընդգրկված ժամանակահատվածում Հիմնադրամը չի զբաղվել կանոնադրությամբ սահմանված՝ Հայաստանի տարածքում աճեցվող խաղողի սորտերի գույքագրմամբ, ինչը կարևոր նշանակություն ունի մրցունակ գինու տեսակների արտադրության ներուժի գնահատման, այգետարածքներում խաղողի գինեմետ սորտերի աճեցման տեսանկյունից: 2017 թ. հունիս ամսին Հիմնադրամի կողմից փորձ է կատարվել 200 համայնքների 3796 ֆերմերների շրջանում կատարել հարցում՝ խաղողագործության ոլորտում առկա խնդիրների բացահայտման, ստացվող խաղողի սորտերի ու քանակների և այլ հարցերի շուրջ: Սակայն ծրագրված միջոցառումն արդյունք չի տվել՝ հարցմանը մասնակցել է ընդամենը 415 ֆերմեր, իսկ հարցման արդյունքները չեն ամփոփվել:

Հիմնադրամի կողմից 2017 թ. մշակվել է 2018-2022թթ. խաղողագործության և գինեգործության զարգացման համալիր ծրագիր, որն իր բովանդակությամբ ընդհանրական է և չունի միջոցառումների կոնկրետ ուղղվածություն: Ինչ վերաբերում է ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներին, ապա ծրագրի արժեքը գնահատվել է 525,000.0 հազ. դրամ, որը պետք է հատկացվի պետական բյուջեից:

Այսպիսով՝ Հիմնադրամի կողմից իր գործառույթների իրականացման գնահատման նպատակով ստացված տեղեկատվությունը վկայում է, որ մի շարք գործառույթներ չեն իրականացվել, որոշների իրականացման արդյունավետությունը հնարավոր չէ գնահատել՝ դրանց անորոշության պատճառով:

Ծանոթություն՝ Վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված վերոգրյալ փաստերը պարունակող արձանագրությունը, «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված կարգով, ներկայացվել է վերահսկվող օբյեկտի ղեկավարին և ստորագրվել է վերջինիս կողմից՝ առանց առարկությունների: Ներկայացվել են որոշ պարզաբանումներ, որոնք կցված են հավելված 5-ում:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1 *ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից ՀՀ առողջապահության նախարարությանը հատկացված բյուջետային միջոցների օգտագործման և պետական սեփականության կառավարման վերաբերյալ*

1.1. Կենտրոնի մասով կատարվել են շուրջ 5.7 մլրդ դրամի ծախսեր սակայն կենտրոնը մինչ օրս փաստացի չի շահագործվում:

1.2. Կենտրոնին պատկանող գույքը ամբողջությամբ չի ներառվել կենտրոնի հաշվեկշռում և համապատասխան փոփոխություններ չեն կատարվել Կենտրոնի կանոնադրական կապիտալում:

1.3. Շինարարական աշխատանքները (ներառյալ համապատասխան սարքավորումների մատակարարումը) հիմնականում կատարվել են Այգեձոր ՍՊԸ-ի կողմից՝ 2,012.0 մլն դրամ գումարով: Շինարարական պայմանագրերում կատարվել են բազմաթիվ ծավալային և արժեքային փոփոխություններ, անընդհատ երկարաձգվել են աշխատանքների կատարման ժամկետները: Հաշվի առնելով, որ շինարարական աշխատանքները արդեն իսկ ավարտված են, ուստի անհրաժեշտություն է առաջացել Վերահսկիչ պալատի կողմից կատարել շինարարական աշխատանքների որակի և գործող նորմերին համապատասխանության մասով վերահսկողություն:

2 **Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարությանը հատկացված բյուջետային միջոցների օգտագործման վերաբերյալ**

2.1. Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամի կողմից մի շարք գործառույթներ չեն իրականացվել, որոշների իրականացման արդյունավետությունը հնարավոր չէ գնահատել՝ դրանց անորոշության պատճառով:

2.2. Հիմնադրամն իր գործունեության հիմնական խնդիրն ու նպատակն է համարել հայկական գինիների ներկայացումը միջազգային ցուցահանդեսներին և համտեսներին մասնակցության միջոցով, այդ ծախսերի տեսակարար կշիռն ընդհանուր ծախսերում կազմել է 53.3 %:

2.3. Հիմնադրամը պատշաճ ուշադրություն չի հատկացրել խաղողագործության զարգացմանը, Հայաստանում գինեմետ խաղողի սորտերի աճեցմանը նպաստող միջոցառումների իրականացմանը:

2.4. Հիմնադրամի կողմից 2017 թ. մշակվել է 2018-2022 թթ. խաղողագործության և գինեգործության զարգացման համալիր ծրագիր, որն իր բովանդակությամբ ընդհանրական է և չունի միջոցառումների կոնկրետ ուղղվածություն, ժամկետներ և կատարողներ: Ծրագիրը գնահատվել է 525,000.0 հազ. դրամի չափով, որն ամբողջությամբ պետք է ֆինանսավորվի պետական բյուջեից:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ կառավարությանը

Բյուջետային միջոցների օգտագործման արդյունավետությունից ելնելով առաջարկվում է Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամի գործառույթները վերապահել արդեն իսկ գործող (փորձ ու համապատասխան աշխատակազմ ունեցող) և նմանատիպ գործառույթներ իրականացնող պետության կողմից հիմնադրված այլ կազմակերպություններին, մասնավորապես՝ Հայաստանի զարգացման հիմնադրամին կամ Գյուղատնտեսության զարգացման հիմնադրամին:

ՀՀ կառավարությանը

Հաշվի առնելով, որ ուռուցքային հիվանդությունները ոչ ինֆեկցիոն հիվանդությունների շարքում դիտարկվում են աշխարհում, այդ թվում Հայաստանում որպես բնակչության մահացության հիմնական առողջապահական պատճառներից մեկը, ուստի առաջարկվում է հնարավորինս սեղմ ժամկետներում մշակել և կենտրոնի խորհրդի կողմից հաստատել «Ռադիոիզոտոպների արտադրության կենտրոն» ՓԲԸ-ի ստեղծման և գործարկման համար անհրաժեշտ միջոցառումներն ու ժամանակացույցը, ապահովել կենտրոնի կողմից բոլոր հիմնական միջոցների գույքագրումն ու հաշվառումը, աուդիտի իրականացումը և կանոնադրական կապիտալում փոփոխությունների ժամանակին կատարումը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի զ) կետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ:

Հավելված 1

«Ռադիոիզոտոպների արտադրության կենտրոն» ՓԲԸ-ի ստեղծման նպատակով ֆինանսավորված միջոցների վերաբերյալ

Ֆինանսավորման ամսաթիվը	Գումարը		Գումարների տրամադրման աղբյուրը	Նպատակը/նկարագրությունը
	Եվրո	Հազ. դրամ		
	1. Սարքավորումների ձեռք բերում			
2011-2015թթ.	5,374,691.46	**2,927,345.0**	Բելգիական վարկ	IBA կազմակերպությունից սարքավորումների գնման համար*
31.03.2016 թ.		39,354.**0**	ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդ	ՓԲԸ-ի համար սարքավորումներ և կահույք ձեռք բերելու համար
		2,966,699.0		
	2. Շինարարական աշխատանքներ			
20.05.2011 թ.		**50,600.0**	Բյուջետային վարկ	Նախագծանախահաշվային աշխատանքների իրականացման և փորձագիտական թույլտվությունների ստացման համար
02.08.2012 թ.		1,**100,000.0**	Բյուջետային վարկ	«Այգեձոր» ՍՊԸ-ի կողմից ՓԲԸ-ի մասնաշենքի շինմոնտաժային աշխատանքների (միայն արտաքին կոնստրուկցիաներ) կատարման համար
02.02.2013 թ.		792,386.6	Բյուջետային վարկ	«Այգեձոր» ՍՊԸ-ի կողմից շենքի ներքին և արտաքին ինժեներական համակարգերի, ներքին հարդարման աշխատանքների կատարման և տեխսկողության իրականացման համար
10.06.2015 թ.		**254,672.3**	Բյուջետային վարկ	«Այգեձոր» ՍՊԸ-ի կողմից ՓԲԸ-ի կողմից սարքավորումների ձեռք բերման և մոնտաժման աշխատանքների կատարման համար
10.06.2015 թ.		15,876.7	Պահուստային ֆոնդ	«Այգեձոր» ՍՊԸ-ի կողմից «Ցիկլոտրոն 18/18» հիմնական սարքի տեղափոխման ու տեղադրման համար
31.03.2016 թ.		105,725.1	Պահուստային ֆոնդ	«ՋԻ-ԱՐ ԲԻԼԴԻՆԳ» ՍՊԸ կողմից բարեկարգման

				աշխատանքների կատարման համար
31.03.2016 թ.		1,584.2	Պահուստային ֆոնդ	**«Յանինա» ՍՊԸ-ի կողմից տեխնիկական հսկողության իրականացման համար**
31.03.2016 թ.		688.0	Պահուստային ֆոնդ	«Հարսնաձոր» ՍՊԸ-ի կողմից հեղինակային հսկողության աշխատանքների իրականացման համար
		2,321,532.9		
3. ***Այլ ծախսեր***				
09.06.2011թ.		5,000.0	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	կանոնադրական կապիտալի ստեղծում
14.06.2013թ.		3,000.0	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	կանոնադրական կապիտալի ավելացում
10.03.2015թ.		4,600.0	Հայաստանի Զարգացման Հիմնադրամ	ապահովագրական ծախս
23.01.2014 թ.		332,000.0	Պետական բյուջե	Բելգիական վարկի հաշվին ձեռք բերված և ներմուծված սարքավորումների մաքսազերծման համար
31.03.2016 **թ.**		40,275.0	Պահուստային ֆոնդ	ՓԲԸ-ի պահպանման ծախսերի կատարման նպատակով
31.03.2016 թ.		2,870.9	Պահուստային ֆոնդ	Արտասահմանյան գործուղումներ վերապատրաստումների նպատակով
31.03.2016 թ.		54,487.0	Պահուստային ֆոնդ	Հաջորդ տարի տեղափոխված մնացորդ
		442,232.8		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		5,730,464.7		

Ծանոթագրություն* 19.02.2009թ. ՀՀ կառավարության թիվ 310-Ն որոշմամբ նախատեսվել է ձեռք բերել Ցիկլոն 30 ցիկլոտրոն ռադիոիզոտոպների համալիր, որը ՀՀ կառավարության 07.10.2010թ. թիվ 1424-Ն որոշմամբ փոխարինվել է Ցիկլոն 18/18 իզոտոպների արտադրության համալիրով:

Հավելված 2

Խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամի կողմից իր կանոնադրությամբ սահմանված գործառույթների իրականացման վերաբերյալ

Սահմանված գործառույթը	Կատարված աշխատանքը
1. Գինու արտադրության համար ներուժ ունեցող՝ տեղական և միջազգային ճանաչում ունեցող խաղողի սորտերի ընտրության և բազմացմանն աջակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
2. Այգետարածքների մշակման, խաղողահումքի որակի բարելավման և խնամքի, ընդլայնմանն ուղղված ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը մասնակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
3. Գինու արտադրության հումք հանդիսացող խաղողի վնասատուների և հիվանդությունների դեմ կանխարգելիչ և պայքարի ուղղությամբ տարվող միջոցառումների իրականացմանը մասնակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
4. Խաղողագործության և գինեգործության օրենսդրական փոփոխություններ նախաձեռնելը և դրանց մասնակցելը՝ ապահովելով օրենսդրական դաշտի ամբողջականացումը և համապատասխանեցումը միջազգային չափանիշներին	Մասնակցություն <<Խաղողի հումքով ոգելից խմիչքների մասին>> օրենքի նախագծի մշակմանը
5. Արտադրող-խաղողագործ քաղաքակիրթ հարաբերությունների ձևավորմանն աջակցելը՝ ուշադրություն դարձնելով գյուղացիական փոքր տնտեսությունների և մթերող կազմակերպությունների միջև երկարաժամկետ պայմանագրային փոխհարաբերություններին	Աշխատանք չի կատարվել
6. Խաղողագործության և գինեգործության զարգացման ծրագրեր մշակելն ու դրանք իրականացնելը.	Հաստատվել է 2018-2022թթ. խաղողագործության և գինեգործության զարգացման համալիր ծրագիրը
7. Գինեգործական կազմակերպություններին աջակցելը՝ բարձրացնելով նրանց մրցունակությունը համաշխարհային շուկաներում՝ տեղական ընկերություններին հաղորդակից դարձնելով միջազգային լավագույն փորձին և գիտելիքին	Աշխատանքը չունի գնահատման չափանիշներ
8. Հիմնական շուկաների գործարար շրջանակների և վերլուծություններ իրականացնող կազմակերպությունների հետ կապեր հաստատելը	2017թ. հունիս ամսին մշակվել է ՀՀ գինեգործության ոլորտում գործող ընկերությունների մարկետինգային հնարավորությունների գնահատման հետազոտություն, որը չի կատարվել
9. Հայկական ընկերությունների ղեկավար անձնակազմի և մասնագետների հմտությունների զարգացմանն աջակցելը, աշխատանքի արտադրողականության բարձրացմանը նպաստելը	Աշխատանք չի կատարվել

10. Խաղողագործության և գինեգործության ոլորտների տնտեսվարողների տեխնիկական և տեխնոլոգիական զարգացմանն աջակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
11. Խաղողագործներին աջակցելը՝ խորհրդատվության տրամադրման հարցում	Աշխատանք չի կատարվել
12. Գործարար միջավայրի բարելավմանն աջակցելը	Աշխատանքը չունի գնահատման չափանիշներ
13. Խաղողագործության-գինեգործության ոլորտի ազգային և միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ ծրագրեր իրականացնելը	Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության հետ իրականացվում է տնայնագործների աջակցության և Խաղողի տնկարկների քարտեզագրման ծրագիրը: 2017թ. սեպտեմբերի 16-19-ը ՀՀ-ում կազմակերպում է միջազգային գնորդների այց՝ գինեգործական ընկերությունների հետ համագործակցության եզրեր գտնելու նպատակով: Կազմակերպվում է Պրովայն Չայնա ցուցահանդեսին հայկական գինեգործական և կոնյակագործական ընկերությունների մասնակցությունը:
14. Խաղողագործության և գինեգործության միջազգային կազմակերպությանն (OIV) աջակցելը՝ Հայաստանի անդամակցությունից բխող գործառույթների պատշաճ իրականացման գործում	Աշխատանքը չունի գնահատման չափանիշներ
15. «Հայկական գինիներ» ապրանքանիշի և դրա չափանիշների համակարգը մշակելը, շնորհելը և վերահսկելը, միջազգային շուկաներում ապրանքանիշի ճանաչմանը և առաջմղմանն աջակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
16. Հայաստանում գինու սպառման մշակույթի զարգացումը խթանելը՝ բարձրացնելով բնակչության տեղեկացվածությունը գինու վերաբերյալ և հայրենական որակյալ գինու նկատմամբ պահանջարկ ձևավորելը	Պատրաստվել են 28 և 32 որպե տևողությամբ հաղորդումներ՝ 13.5 մլն դրամ արժեքով
17. Ցուցահանդեսներին, տոնավաճառներին, համաժողովներին, փառատոներին, համտեսներին, ինչպես նաև այլ նմանատիպ միջոցառումներին խաղողագործության և գինեգործության ոլորտների տնտեսվարողների մասնակցությանն աջակցելը (կազմակերպելը)	Կրկնվում է
18. Գինեգործության մարքեթինգային և գովազդային	Աշխատանք չի կատարվել

գործունեություն իրականացնելը	
19. Պետական աջակցություն ցուցաբերող այլ կառույցների հետ համագործակցելը՝ իրականացվող պետական աջակցության ծրագրերում ոլորտներում գործող տնտեսվարողների ընտրության հարցի քննարկումների և ընդգրկման վերաբերյալ առաջարկությունների տրամադրման ուղղություններով.	Աշխատանք չի կատարվել
20. Գինու զբոսաշրջության զարգացմանն աջակցելը	«Արենի փառատոն» հիմնադրամի հետ համատեղ Արենի գինու փառատոնի կազմակերպում, որը մշտապես անցկացվել է
21. Մշտական գործող համտեսային հանձնաժողով ստեղծելը և դրան աջակցելը	Աշխատանք չի կատարվել
22. Հայկական գինիների մասին հանրայնացնելը և իրազեկելը	Աշխատանք չի կատարվել
23. Համապատասխան ոլորտային խորհուրդների քարտուղարության վարումը	Գործադիր տնօրենը հանդիսանում է մի շարք ոլորտային խորհուրդների անդամ, սակայն քարտուղարության վարում չի իրականացնում

Հավելված 3

Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամի մուտքերի և ելքերի վերաբերյալ
31.12.2017թ դրությամբ

դրամ, եվրո, ռուբլի

Հաշիվ	Աղբյուրներ	Մուտքեր		Ելքեր	
		EURO	AMD	EURO/RUB	AMD
Դրամային հաշիվ	ՀՀ կառավ. պահուստային ֆոնդից հատկացումներ /211,75 մլն դրամ/		211,750,000.00		155,457,602.00
	ՀՀ կառավ. պահուստային ֆոնդից հատկացումներ /144,031 մլն դրամ/		94,031,100.00		
	Հաշվեգրված տոկոսային եկամուտ		1,891,179.50		
	Մասնակցության վճար		150,000.00		110,737,671.50
	Այլ մուտքեր		63,812.00		
			1,245,000.00		
Քարտային հաշիվ					214,416.00
Եվրոյով հաշիվ	CBI /Դրամաշնորհ/	€ 58,679.00	30,798,564.49	€ 86,291.71	44,375,871.00
	BOELS VERLEIH GMBH C/O	€ 1,943.76	1,051,457.53		
	CBI /*Դրամաշնորհ՝ Գնորդների այց Ծրագրի համար/*	€ 13,975.00	7,839,975.00		
Ռուբլիով հաշիվ				2,712,133.00 ₽	21,383,187.50
Գումարների վերադարձ ՀՀ բյուջե					5,464,140.50
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			348,821,088.52		337,632,888.5

Հավելված 4

Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամի կողմից իրականացված ծախսեր 2016-2017թթ

/դրամ, եվրո, ռուբ/

	Ծախսերի անվանումը	Վճարում 2016թ.		Վճարում 31.07. 2017թ. դրությամբ		Ընդամենը	Վճարում 31.07. 17- 31.12.17թթ	
		EURO/RUB	AMD	EURO/RUB	AMD	AMD	EURO/RUB	AMD
1	**Հարկեր, տուրքեր և վճարներ**							
1.1	Բանկից ստացված տոկոսների եկամտից շահութահ.				306,059.6	306,059.6		83,468.0
1.2	Ավտոկայանտեղի համար վճար պետ. տուրքեր		153,408.0		12,000.0	165,408.0		
1.3	Բանկային, ապահովագրական ծախսեր		187,067.0		422,338.2	609,405.9		45,955.0
1.4	Գույքահարկ				49,200.0	49,200.0		51,375.0
1.5	ԱԱՀ-ի վճարում		381,788.0			381,788.0		
1.6	Եկամտային հարկ և սոցիալական վճար		6,216,292.0		13,218,837.0	19,435,129.0		9104973.0
1.7	Քարտային հաշվի ծախսեր /բանկ. ծախս. և այլն/		214,416.00			214,416.0		
2	**Աշխատավարձ** /առանց եկամտահարկի և սոց վճարների/							
2.1	Աշխատավարձ և պարգևատրումներ		18,902,111.00		22,288,732.00	41,190,843.0		18201935.0
2.3	Դատական ծախսեր և փոխհատուցում				7,600,000.00	7,600,000.0		
3	**Ծառայությունների ձեռք բերում**							
3.1	Կոմունալ ծախսեր		30,000.00		476,000.00	506,000.0		26,000.0
3.2	Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		438,103.00		864,246.30	1,302,349.3		635,712.5
3.3	Աուդիտի իրականացում				380,000.00	380,000.0		
3.4	Թարգմանչական ծառայության ծախսեր				150,000.00	150,000.0		
3.5	Խաղողի այգիների կադաստրի ստեղծում				200,000.00	200,000.0		448,662.0

3.6	Ավիատոմսերի ձեռք բերման ծախսեր		39,999.00		112,149.00	152,148.0		286,238.0
3.7	Հայտարարությունների հրապարակում		14,000.00		64,000.00	78,000.0		
3.8	Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություններ		960,000.00			960,000.0		
3.9	Կայքի պատրաստում		6,000,000.00			6,000,000.0		
3.10	Հեռուստահաղորդումների պատրաստում		13,959,000.00			13,959,000.0		
3.11	Գնումների մասնագետի վճար		810,000.00			810,000.0		475,000.0
3.12	Գրասենյակի նորոգում		995,000.00			995,000.0		
3.13	Առհաշիվ գումարներ				121,875.00	121,875.0		25,700.0
3.14	Հարկային խորհրդատվություն							420,000.0
3.15	Լոգոյի պատրաստում							550,000.0
3.16	Ինտերնետ կայքի սպասարկում							850,000.0
4	**Հիմնական միջոցների ձեռք բերում**							
4.1	Հաշվապահական ծրագրեր		220,000.0		69,000.0	289,000.0		
4.2	Գրասենյակային ծախսեր		1,055,500.0		773,350.0	1,828,850.0		278,700.0
4.3	Անվադողերի ձեռք բերում		120,000.0			120,000.0		
4.4	Վառելիքի ձեռք բերում		171,000.0		460,600.0	631,600.0		433,003.0
4.5	Ֆոտոխցիկ				704,300.0	704,300.0		
4.6	Ավտոմեքենա		15,000,000.0			15,000,000.0		
4.7	Օդորակիչներ		995,000.0			995,000.0		
4.8	Գինեգործության գրքեր և ուղեցույցներ		985,000.0			985,000.0		
4.9	Բազկաթոռներ		1,300,000.0			1,300,000.0		
4.10	Շերտավարագույրներ		663,000.0			663,000.0		
4.11	Բազմաֆունկցիոնալ սարքեր		155,220.0			155,220.0		
4.12	Տնտեսական գույք / աթոռներ, սեղաններ /		860,756.0			860,756.0		
4.13	Տպիչ և անկախ սնուցման սարք		351,000.0			351,000.0		
4.14	Համակարգիչներ		3,831,000.0			3,831,000.0		
5	**Ծրագրային ծախսեր*** **							
5.1	Գինեգործ.փորձագ. այց հայկական գինու որակի ապահովմ. խոչընդոտող գործոն. գնահատ նպատ.	*3,600.0 €*	900,000.0			900,000.0		

5.2	Արտահանմ.ծախսեր-՝ Մունդուս /մրցանակաբ./		1,349,400.0		987,400.0	2,336,800.0		
5.3	Մունդուս գինու մրցանակաբաշխության մասնակցություն /CBI/			*17,536.9 €*	1,149,236.0	1,149,236.0		
5.4	**Prodexpo** /գինու ցուցահանդ. մասնակց., ՌԴ/	1,381,430 ₽		1,330,703.0 ₽	4,189,630.0	4,189,630.0		20,066,724.0
5.5	**Prowein 2017** /գինու ցուցահանդ. . Գերմ./	*19,169.5 €*		*42,066.5 €*	6,750,501.9	6,750,501.9		10,307,121.0
5.6	CBI համաժողովի մասնակցություն /Գերմանիա/		880,313.0		171,200.0	1,051,513.0		
5.7	Գինու միջազգային փառատոն		1,500,000.0			1,500,000.0		
5.8	Բլոգերների այց		1,748,080.0		753,338.0	2,501,418.0		3,808,088.0
5.9	Բլոգերների այց /CBI դրամաշնորհ/	*2,618.9 €*	8,014,305.0		45,000.0	8,059,305.0		
5.10	Բրյուսելում ՀՀ դեսպանատան կողմից կազմակ. գինիների համտեսում		1,694,098.0			1,694,098.0		
5.11	Գինու քարտեզի ստեղծում				30,000.0	30,000.0		
5.12	OIV Կոնգրես		1,320,712.0	*1,300.0 €*	907,457.0	2,228,169.0		888, 678.0
5.13	«Գինու համաշխ. միտում. և լավագ. փորձը. հետևութ.. ու առաջ. ՀՀ համար» խորագ. համաժ.							8,821,895.0
5.14	«Արենի» փառատոնին մասնակցություն՝ որպես ծրագրի համակազմակերպիչ							3,245,000.0
5.15	Գինու մասին հեռուստահաղորդումների շարք							2,750,000.0
5.16	**Prowine** China **2017** ցուցահանդ. մասնակց /Զարգացման Հիմնադրամի հետ համատեղ/							13,555,058.0
5.17	Երևանի գինու ակադեմիային աջակցություն							10,000,000.0
5.18	Հնդկաստան գինիների արտահանում							648,547.0
5,19	գնորդների այց							4,729,839.00
	Ընդամենը /Ելքեր/							
	ՀՀ դրամով		92,415,568.0		63,256,450.0	155,672,018.0		
	Եվրոյով	*25,388.4 €*	13,056,069.79	*60,903.4 €*	31,319,801.2	44,375,871.0		
	ՌԴ ռուբլով	1,381,430	10,891,566.42	1,330,703 ₽	10,491,621.1	21,383,187.5		

		₽						
			116,363,204.8		105,067,872	221,431,076.5		110,737,671.5
						332,168,748.0		-

*** Ծանոթագրություն -«Ծրագրային ծախսեր» բաժնում ներառված են նաև Հիմնադրամի աշխատակիցների գործուղման հետ կապված ծախսերը

Հավելված 5

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամ

Ի պատասխան ՀՀ վերահսկիչ պալատի (այսուհետ՝ ՎՊ) խորհրդի 2017թ. հուլիսի 31-ի թիվ 14/7 որոշման հիման վրա իրականացված վերահսկողությամբ ներկայացված արձանագրության՝ հայտնում ենք հետևյալը.

ՀՀ վերահսկիչ պաալտի հանձնաժողովի կողմից արձանագրությամբ բերված գործառույթների կապակցությամբ հայտնում ենք, որ 2017 թ. օգոստոսից-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները՝

ԵՊՀ Գենետիկայի և բջջաբանության ամբիոնը, ՀՀ ԳԱԱ Մոլեկուլային կենսաբանության ինստիտուտը և Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամը համատեղ իրականացնում են «Հայաստանի խաղողի գենետիկական բազմազանության բնութագրում և պահպանում» նախագիծը, որի արդյունքները ներկայացվել են 2017թ. նոյեմբերի 23-ին ՀԽԳՀ կողմից կազմակերպված Գինու միջազգային համաժողովի շրջանակներում: Այս պահի դրությամբ արդեն իսկ ուսումնասիրվել է մշակովի և վայրի խաղողի շուրջ 300 սորտ, ուսումնասիրությունները շարունակվում են: 2018թ.-ին նախատեսվում է ստեղծել էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ, որտեղ կհավաքագրվի և կհամալրվի վերոնշյալ տեղեկատվությունը, ինչը հասանելի կլինի խաղող և գինի արտադրողների համար:

ՀԽԳՀ Խաղողագործության և գինեգործության բաժնի կողմից մշակվել է «ՀՀ-ում 2018-2025 թթ խաղողի ֆիլոքսերադիմացկուն տնկանյութի արտադրություն եվ նոր այգիների հիմնում» նախագիծը, որը կմեկնարկի 2018-ին: Բացի այդ՝ ՀԽԳՀ-ն հանդիսանում է 2015-ին ՀՀ-ում մեկնարկած «Տեխնիկական աջակցություն խաղողի ֆիլոքսերադիմացկուն հավաստագրված տնկանյութի» ծրագրի իրավահաջորդը, որով նախատեսված է պիլոտային մասի ավարտից հետո 2018-ի մարտից ծրագրի իրականացումը պատվիրակել հիմնադրամին:

ՀԽԳՀ կողմից նախաձեռնվել են խաղողի տարբեր սորտերի ինքնարժեքի հաշվարկման աշխատանքներ, որոնց արդյունքում հաշվարկված միջին գնացանկը ներկայացվել է ՀԽԳՀ հոգաբարձուների խորհուրդի 13-րդ նիստի քննարկմանը: Հավանության արժանանալուց հետո նախարարի հանձնարարությամբ ինքնարժեքի հաշվարկները՝ որպես ուղեցույց տրամադրվել են մթերում իրականացնող ընկերություններին: Հաշվարկների հիման վրա սահմանվել է մթերման համար տրամադրվող վարկավորման չափը:

2017թ. նոյեմբերի 23-24 ՀԽԳՀ նախաձեռնությամբ կազմակերպված գինու միջազգային համաժողովի շրջանակում անցկացված «Գինու բիզնես և գինեգործության ոլորտի ներդրումներ» աշխատաժողով-քննարկումների ընթացքում տեղական ընկերությունների ներկայացուցիչներին ներկայացվել են միջազգային լավագույն փորձը, հետևություններ և խորհուրդներ Հայաստանի համար, վերհանվել են ոլորտի հիմնական մարտահրավերները, որոնց շուրջ ներկայում մշակվում է ուղեցույց, որը 2018-ին կտրամադրվի գինեգործական ընկերություններին:

ProWine China 2017 ցուցահանդեսին ընդառաջ՝ Հայաստանի խաղողագործության և գինեգործության հիմնադրամը նախաձեռնել է մասնագիտական խորհրդատվություն գինի և կոնյակ արտադրող ընկերությունների ներկայացուցիչների համար՝ ցուցահանդեսի ընթացքում պատշաճ և արդյունավետ ներկայանալու և առաջադրվող պահանջներին համապատասխանելու նպատակով: Խորհրդատվությունն անց է կացվել ՀԽԳՀ աջակցությամբ հրավիրված բարձրակարգ փորձագետ Վիլլի Գալաբովայի կողմից (CBI Զարգացող երկրներից ներմուծման խթանման կենտրոն): Մասնակից ընկերությունների ներկայացուցիչների հետ Գալաբովան կիսվել

է միջազգային էքսպոներում հաջողության հասնելու իր փորձով՝ առաջարկելով հայկական գինիների ճանաչելության բարձրացմանն ուղղված գործիքներ:

Միաժամանակ, հայտնում ենք, որ

- ՀԽԳՀ կողմից Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության ֆինանսական աջակցությամբ կազմակերպվել է «Հայաստանում խաղողի այգիների կադաստրի ստեղծման պոտենցիալը» թեմայով միջազգային աշխատաժողով: Աշխատաժողովին հրավիրված են եղել ինչպես հայ մասնագետներ և շահագրգիռ անձինք, այնպես էլ գործընկերներ Վրաստանից և Պորտուգալիայից:

Աշխատաժողովի արդյունքների քննարկումներին հաջորդել են ՀԽԳՀ-ի կողմից «Հայաստանի խաղողի տնկարկների կադաստր» համակարգի համապարփակ հայեցակարգի մշակման աշխատանքները: Դրանք իրականացնելու, ինչպես նաև պատշաճ փաստաթուղթ մշակելու նպատակով տեղի են ունեցել հանդիպում-քննարկումներ տարբեր մասնագիտական խմբերի հետ, ինչպես օրինակ Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարանի, ՀՀ ԳԱԱ Էկոլոգանոոսֆերային հետազոտությունների կենտրոնի «ԱՏՀ և հեռահար զոնդավորման լաբորատորիաների», ՀՀ Անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի, ՏՏ ոլորտի և տառաթվային տեղեկություններ հավաքագրող տարբեր ընկերությունների մասնագետների հետ: «Հայաստանի խաղողի տնկարկների կադաստր»-ի հայեցակարգի նախնական տարբերակը ոլորտի շահագրգիռ ներկայացուցիչների հավանությունն է ստացել ՀԽԳՀ հոգաբարձուների խորհրդի 17.08.2017թ. կայացած նիստում: Այնուհետև մշակվել է ծրագրի իրականացման տեխնիկական առաջադրանք:

Վերոնշյալ հայեցակարգը ներկայացվել է Համաշխարհային Բանկ, և ձեռք է բերվել համաձայնություն ծրագրի ամբողջական ֆինանսավորման համար, այդ իսկ պատճառով նպատակահարմար չի համարվել Հիմնադրամի ֆինանսական միջոցները ուղղել տվյալ ծրագրի ֆինանսավորմանը:

Ֆերմերների շրջանում իրականացված հարցումների վերաբերյալ հայտնում ենք, որ ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից հիմնավոր է համարվել հարցումները շարունակել և արդյունքներն ամփոփել խաղողի այգետարածքների արբանյակային լուսանկարների ձեռք բերումից հետո: Հավաքագրած բոլոր արդյունքները կմուտքագրվեն էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ:

- Հիմնադրամի 2018-2022թթ ներկայացված ծրագրից բխող կոնկրետ միջոցառումները, ժամկետները և դրանց իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցները հաստատվում են յուրաքանչյուր տարեսկզբին հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

Հիմնադրամի կողմից իրականացվել են նաև այլ գործառույթներ: